

1. Kezdjük egy egyszerűbb feladattal. Az alábbi szavakból magánhangzók és mássalhangzók hiányoznak. Egészítsd ki őket úgy, hogy egy-egy tulajdonságot kapj! (5 pont)

J . L . S
 N . P . O . Ó
 T . H . N . A
 F . D . H . T . T . E
 D . L . G . A . A

2. Egy hangalak – több jelentés. Keresd meg az azonos alakú szavakat (homonimákat) a meghatározások segítségével! (6 pont)

(A) meghatározás)	megoldás	(B) meghatározás
iga	járom	bebarangolom
érzet		végtag része
a föld feletti rész		tüzet fog
erődítmény		türelmesen álldogál
fafajta		gyöngyöt egymás után rak
azon a másikon		harcias nő
alakjára		állatszeldítője

3. Frazémák egy kicsit másképpen. Húzd alá az igeneveket az alábbi szólásokban, közmondásokban! Nevezd meg az igenevek fajtáit! Melyik mondatrész szerepét töltik be a mondatokban? (10 pont)

Lakva ismeri meg az ember a másikat.

igenév fajtája:..... ilyen mondatrész:

Mehetsz Kukutyinba zabot hegyezni!

igenév fajtája:..... ilyen mondatrész:

Könnyű a pálya széléről bekiabálni.

igenév fajtája: ilyen mondatrész:

Nincs szebb a távozó vendég hátánál.

igenév fajtája: ilyen mondatrész:

Ebül szerzett jószág ebül vész el.

Igenév fajtája: ilyen mondatrész:

4. Kedvencünk, a helyesírás. Húzd alá, melyik a helytelen írásmód! Javítsd ki! (2 pont)

Vi-se-grád fel-ad Shakes-peare

Me-xi-kó ma-dzag disz-tic-hon

5. A következő mondatok hibásak, félreérthetők. Magyarázd meg, miért hibásak, és próbáld átírni őket úgy, hogy helyesek legyenek. (4 pont)

Megkoszorúzták a felújított hősi halottak emlékművét.

.....
.....

A palackozott italoknál az áruk üvegbetéttel együtt vannak kialakítva.

.....
.....

6. „Lábas” szólások. Írj a magyarázatok alapján olyan szólásokat, amelyekben szerepel a *láb* szó! (8 pont)

Példa: elcsábít valakit: leveszi a lábáról

Nagyon siess!

.....

megszabadul valakitől, esetleg meg is öli

.....
nagyon fáradt

.....
nem szorul mások támogatására

.....
durván megtagad, meggyaláz valamit

.....
költekező életet él

.....
ellopnak valamit

.....
egész nap rosszkedvű, ingerült

.....
7. Hangzótörvényeket keresünk ebben a feladatban. Állapítsd meg, milyen mássalhangzótörvények érvényesülnek a következő szavakban! (Egy szóban több is előfordulhat!) (7 pont)

bennszülött

tartózkodhatott

azzal

egészséggel

olvassuk

megfiatalodjon

8. Mit szólnak, ha most leíró nyelvtan következnek? Keres a megadott szempontokra példát az alábbi szövegből! (12 pont)

A növények, virágok gyakran az uralkodócsaládok, nemesek, előkelőségek jelképei voltak. Sokszor címereket, pajzsokat, pecsétgyűrűket ékesítettek, sőt még egyes országok címerébe is bekerültek.

Kanada címerét a juhar levele díszíti. Ez az Észak-Amerikában honos fa régen az indiánok cukornövénye volt Kanadában és az Egyesült Államokban ma is igen kedvelik. A juhara helyett Magyarországon gyakran használják az iharfa és a jávorfa megnevezést.

Évente több ezer tonna cukrot állítanak elő a jávorfák nedvéből. A 150-200 éves fák törzsét kora tavasszal megcsapolják. Egy évszak alatt egyetlen fából kb. 100 liter víztiszta, magas cukortartalmú nedvet nyernek. Ezt a mennyiséget mézsűrű sziruppá főzve 3 kg cukrot tudnak előállítani.

birtoktöbbsesítő jellel ellátott szó:

Keress három viszonyzót:

névutós névszó:

határozószó:

igekötős ige:

mutató névmás:

írásban jelöletlen teljes hasonulás:

birtokos jelzős szó szerkezet:

tárgyas szó szerkezet:

Nevezd meg pontosan az **ékesítették** szó szóelemeit!

.....
.....

9. Egy kis költészet. A vers elolvasása után válaszolj a kérdésekre! (10 pont)

Nemes Nagy Ágnes

Mennyi minden

Ez az ösvény sose fősvény,
akármilyen keskeny ösvény.

Van itt minden, mennyi holmi!

Hogy is tudnám felsorolni?

Cipőfűző, pléhdoboz,
fenyőfáról két toboz,
szódásüveg cserepe,
gesztenyefa levele,
zöld csigák, zöld kövek,
fű alatti bőrövek,
gerle tolla, kréta, gyufa,
fényképen a Verne Gyula,
és a többi de szép, de szép!

Ezek

azok,

izék,

mizék.

Bámulok csak ennyi kincsen:
mennyi minden, mennyi minden!

a) Ki lehet a vers megszólalója?

.....

b) Támaszd alá állításodat! Két elemet írv, és idezettel szemléltesd a gondolatodat!

-
-

c) Mit jelentenek a következő szavak?

- ösvény:

- fősvény:

d) Milyen a költemény verselése?

.....

e) Mi az első két sor neve a verselés szerint?

.....

f) A vers formája hogyan kapcsolódik a tartalomhoz? Mondatban válaszolj!

.....

.....

10. Kiejtem, de hogyan írom? Hogyan írjuk a következő szavakban megadott hangokat?

Egészítsd ki a szavakat! (6 pont)

„c” pi.....ike, me.....éspont, ko.....an, já.....unk

„ny” me.....i, me.....etek, e.....ém, Béla édesa.....a

„ty”úk, ko.....an, ker.....ükben, nagybá.....a

